

PAASTUAJA II PÜHAPÄEV A AASTAL

(Esimene lugemine 1Mo 12:1-4a)

Lugemine esimesest Moosese raamatust:

Issand ütles Aabrahamile: “Mine oma kodumaalt, oma isakodust, sellele maale, mida mina tahan sulle näidata. Ja ma teen sind suureks rahvaks, õnnistan sind ja teen suureks su nime, et sina oleksid õnnistuseks. Siis õnnistan ma neid, kes sind õnnistavad, ja panen vande alla need, kes sind neavad. Ning sinu läbi saavad õnnistatud kõik hõimud maa peal.” Seepeale seadis Aabraham end teele, nii nagu Issand oli käskinud.

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps 33:4-5. 18-19. 20.22 R:22)

R: Issand, olgu Sinu halastus meie üle.

Issanda sõna on õige,
tema tegudele võib loota.
Tema armastab õigust ja õiglust,
Issanda heldus täidab maa.
R:

Vaata, Issanda silm on kõigi nende üle,
kes teda kardavad ja ootavad tema heldust,
et ta vabastaks nende hinge surma küüsisist
ja hoiaks nad elus näljaajal.
R:

Meie hing loodab Issanda peale,
tema on meie kilp ja abimees.
Olgu sinu halastus, Issand, meie üle,
sest me ootame sind pikisilmi.
R:

(Teine lugemine 2Ti 1:8-10)

Lugemine püha apostel Pauluse teisest kirjast Timoteosele:

Näe koos minuga vaeva evangeeliumi heaks, siis annab Jumal sulle jõudu. Tema on meid kutsunud püha kutsumisega – mitte meie tegude pärast, vaid omaenda tahtmise ja armu järgi, mis on meile antud enne igavesi aegu Kristuses Jeesuses. Nüüd on see avalikuks saanud meie Lunastaja Jeesuse ilmumises. Tema on võtnud surmalt võimuse ja toonud meid evangeeliumi abil kadumatu elu valgusse.

See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Mt 17:7)

Helevalgest pilvest kostis Isa hääl, kes ütles:

See on minu armas Poeg, teda kuulake.

(Evangeelium Mt 17:1-9)

Lugemine püha Matteuse evangeeliumist:

Jeesus võttis kaasa Peetruse, Jaakobuse ja Johannese, tema venna, ning viis nad üles kõrgele mäele – ainuüksi nemad. Ning ta muudeti nende silmade ees. Tema pale säras otsekui päike ja ta rõivad läksid valgeks nagu valgus. Aga vaata, Mooses ja Eelija ilmusid Jeesusele ja rääkisid temaga. Peetrus hakkas rääkima ja ütles talle: “Issand, meil on siin hea olla. Kui sa tahad, siis ma püstitan siia kolm telki, ühe sinule, ühe Moosesele ja ühe Eelijale.”

Aga kui ta alles rääkis, vaata, siis heitis üks helendav pilv oma varju nende üle ja hääl kostis pilvest ning ütles: “See on minu armas Poeg, kellest minul on hea meel, teda kuulake!” Seda kuuldes langesid jüngrid silmili maha ja neil oli suur hirm, kuid Jeesus astus nende juurde, puudutas neid ja ütles: “Tõuske üles, ärge kartke!” Aga kui nad üles vaatasid, ei näinud nad enam kedagi muud kui Jeesust. Kui nad mäest alla laskusid, keelas Jeesus neid: “Ärge rääkige sellest nägemusest kellelegi, enne kui Inimese Poeg on surnuist üles äratatud!”

See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, ladinakeelne lendlause ütleb: “Quod licet iovi non licet bovi”. Mis on lubatud jumalale (Jupiterile), see ei ole lubatud härjale.

Hm, kui härg kaevab sarvedega aiaposti üles, siis saavad kõik aru, miks ta seda teeb; kui aga Jumal sedasama teeks, näeks see üsna veider välja. Tegelikult leiame rahvasuust ka teistpidise kõnekäänu,

seekord prantsuse keeles: “Noblesse oblige” – ülema-seisus kohustab.

Meie, inimesed, oleme enamasti kusagil seal härgade ja jumalate vahepeal, ning meil tuleb arvestada mõlema hoiatusega. Härgadena käitudes ei tohi meil tulla pähe jumalat mängida; ning ennast jumalaks pidades (ehk võimupositsioonil olles) ei tohi me härjasarvedega oma tahet maksma panna.

Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, selleks, et oma puudustega võidelda, peame oskama neid märgata ja analüüsida. Kuid märkamine polegi alati nii lihtne. Toon näite: klassikaline mustkunst rajaneb üldiselt kahel põhimõttel – esiteks, tähelepanu kõrvalejuhtimisel, ja teiseks, asjaolul, et inimese käsi on suuteline kiiremini liikuma kui inimese silm sellele reageerida suudab. Sarnaselt ehituvad ka paljud petuskeemid inimese tähelepanu uinutamisele, sest olukordadest õigesti aru saamine on kunst omaette.

Ka tänases evangeeliumis sisaldub üks niisugune moment, mis võib meie tähelepanu peamiselt sõnumilt kõrvale juhtida. Nimelt, Peetruse kummalised sõnad: “Issand, meil on siin hea olla. Kui sa tahad, siis ma püstitan siia kolm telki, ühe sinule, ühe Moosesele ja ühe Eelijale.” Hästi, aga kust oleks pidanud Peetrus need telgid seal mäe otsas võtma? Või kui ta mõtles okstest tehtud lehtmaju, siis kas oleks seal olnud piisavalt materjali kohapealt võtta? Evangeelium ei avalda meile, kas Jeesusel oli kavas seal üleval ööbida ja telgid olid kaasa võetud, või arvas Peetrus, et Tabori mäel toimunud ilmutus jääb kestma, nii et tal õnnestub telgid hiljem kohale tuua. Luuka evangeeliumis on samas lause, mis kinnitab, et Peetrus ei saanud isegi aru, mida ta ütles, ning et tema reaktsioon väljendas vaid inimese jahmatust ja nõutust teispoolsusega kokku puutudes.

Mis siis aga oli see tänase kirjakoha peamine sõnum, millest Peetruse telgilugu võib meid kõrvale juhtida? Selleks sõnumiks on ennekõike ülesanne, mille Jumal inimestele ilmutab. Iga ülesande puhul tuleb omakorda tähele panna selle kahte aspekti: esiteks, mis on selle ülesande sisulised lähteandmed, kas me saame neist õigesti aru, ja teiseks, missugust valemit, missugust arvutuskäiku peaksime kasutama, et jõuda õige vastuseni.

Matemaatikaülesannete puhul on lähteandmetega mõnes mõttes lihtsam kui päris elus, sest matemaatika on aus – elu seda aga pole. Elu on paljutahuline ja ebamäärane. Igal reaalsel esemel või nähtusel, millega me kokku puutume, on oma saamisluu, mis määrab tema olemuse. Võimaluse esemeid õigesti rakendada ja nähtuseid õigesti hinnata saame alles siis, kui tunneme varem olnut ja praegu olevat – ning alles siis oskame ka luua midagi uut.

Seega tuleb eluülesande lähteandmeid välja selgitades arvestada oma seniste kogemustega, et neile toetudes leida põhjused ja põhjustaja. Näiteks kriminaaluurijat aitavad asitõendid, et paljastada kurjategijad; arstil tuleb teada haiguste sümptomeid ja nende kulgu, et panna konkreetsele patsiendile õige diagnoos ning määrata tõhus ja sobiv ravi; aparatuuridega töötaja peab oskama nendega ümber käia, vajadusel leida üles vead ja vahetada välja katkiläinud osad. Eluülesandega võib aga vahel olla teisti: sageli on sellel mitu õiget lahendust, mis tähendab, et arvestada tuleb nende kõikidega.

Armsad õed ja vennad, kui me mõistame, et tänase evangeeliumi eesmärk ei ole panna meid mõtlema Peetruse telgiehituse üle, siis saame aru, et kogu kirjeldatud sündmustik on keskendatud Häälele, mis kostis pilve seest ning ütles: “See on minu armas Poeg, kellest minul on hea meel, teda kuulake!”

Esimesel hetkel on muidugi mõistetav, kui inimene seesuguse nägemuse ees silmili maha langeb; aga kui ta sealt taas jalule tõuseb, siis hakkab talle kohale jõudma, et pilve seest kõlanud lausel – täpsemalt selle viimastel sõnadel “Teda kuulake!” – oli kaks tähendust. Nimelt, kas käsk “Teda kuulake!” kohustab inimest tegema sõnakuulelikult täpselt nii, nagu öeldakse – või siis tohib ta ikkagi arvesse võtta ka omaenda elukogemusi selle kohta, kuidas jätta kõrvale segavad asjaolud ja keskenduda peamisele.

Meil tuleb tähele panna, et Jumala poolt meile antud ülesanne võib kõlada lihtsana, aga selle lahendus on enamasti keeruline, sest see põrkub otsekohe paljude teiste tähtsate ülesannetega, mida meil tuleb samuti täita. Selleks on Jumal andnud meile nii mälu kui mõistuse, kuid öelnud ka, et me peame oma valikute ja otsuste eest vastutama. (Mt 12:36; Rm 14:12) Seetõttu on meie kohus teha kõik, et mitte ainult meie sõnakuulelikkus, vaid ka meie tegude tulemused võiksid meeldida nii Jumalale kui tema armsale Pojale. Aamen.